

Gołdap, 22.11.2024 r.

*Komisja Skarg, Wniosków i Petycji
Rady Miejskiej w Gołdapi*

**Stanowisko Komisji Skarg, Wniosków i Petycji (KSWiP, Komisja)
w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 13 września 2024 r.**

16 września 2024 r. do Urzędu Miejskiego w Gołdapi wpłynęło pismo z datą 13 września 2024 r. adresowane do Burmistrza Gołdapi i Rady Miejskiej w Gołdapi zatytułowane „Wniosek dotyczący projektu uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi w sprawie zmiany granic obszaru zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga”. W swoim piśmie Autor wnosi o wyłączenie z obszaru zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga sześciu działek o określonych numerach geodezyjnych w obrębie 0014 Konikowo, nie podając ich powierzchni.

Na wstępie należy zaznaczyć, że do momentu wpływu powyższego pisma Rada Miejska w Gołdapi obecnej kadencji nie procedowała projektu uchwały w sprawie zmiany granic zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga, na co powołuje się Autor.

KSWiP trzykrotnie spotykała się w celu wyjaśnienia sprawy. Na swoim posiedzeniu w dniu 9 października br. udała na wizję lokalną w celu unaocznienia działek, o których mowa w piśmie. Na swoich kolejnych posiedzeniach w dniach 12 i 22 listopada br. Komisja wysłuchała opinii Kierownika Wydziału Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska i Nieruchomości Urzędu Miejskiego w Gołdapi (GPO) odnośnie możliwości wyłączenia części działek z obszaru Gołdapskiej Strugi a także stanu prawnego sprawy. Zakwalifikowała też pismo z dnia 13 września 2024 r. - po opinii radcy prawnego - nie jako wniosek, a jako petycję, gdyż o charakterze pisma nie decyduje nazwa pisma, ale jego treść. Każde pismo, niezależnie od tego, jakie znaczenie zostanie mu nadane przez adresata powinno być rozpoznane zgodnie z intencją strony zawartą w treści pisma. To z kolei oznacza, że bez względu na to, jak pismo zostanie zatytułowane, organ ma obowiązek nadać mu właściwy bieg, zgodny z jego treścią. Zgodnie z art. 2 ust, 3 ustawy o petycjach przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji. W tym przypadku mamy do czynienia z petycją w przedmiocie podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w zakresie zmiany uchwały w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga.

Z informacji uzyskanych od Kierownika GPO wynika, że w rozpatrywanej sprawie ma zastosowanie § 3 pkt 55 lit. b rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. poz.1839) Przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jest zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjętą ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478).

Przedmiotowy teren objęty jest dwiema formami ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody, tj. obszarem chronionego krajobrazu Wzgórz Szeskich oraz zespołem przyrodniczo-krajobrazowym Gołdapska Struga. Samo zniesienie formy ochrony którą jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga nic nie zmieni w rozpatrywanej sprawie. Zniesienie tej formy leży w gestii Rady Miejskiej w Gołdapi, ale projekt uchwały wymaga zgodnie z art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska czyli nadal organ ochrony środowiska będzie uczestnikiem postępowania. Idąc dalej, przy czysto teoretycznym założeniu, że z przedmiotowego terenu zostanie zdjęta też mocniejsza forma ochrony jaką jest obszar chronionego krajobrazu Wzgórz Szeskich, nadal planowana inwestycja klasyfikowana będzie do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha.

Stan prawny funkcjonowania zespołu przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga przedstawia się następująco. Został on ustanowiony na mocy rozporządzenia Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 r. oraz na podstawie art. 39 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 91, poz. 577), w związku z art. 32 ustawy z 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. nr 114, poz. 492). Uchwałą Nr XXVIII/237/2020 z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga, Rada Miejska w Gołdapi nie ustanowiła tego obszaru ani nie zmieniła jego granic. Jedyńm powodem do podjęcia działań w powyższej sprawie przez Radę Miejską poprzedniej kadencji była potrzeba dostosowania wymienionych w ww. rozporządzeniu Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zakazów, które były niespójne z zakazami zawartymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 55). Zatem przyjmując 20 października 2020 r. uchwałą Rada Miejska w Gołdapi uaktualniła jedynie zapisy dotyczące zakazów obowiązujących na terenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga dostosowując je do obowiązujących przepisów prawnych. Projekt ww. uchwały w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga został przesłany 31 sierpnia 2020 r. do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie. Do przeprowadzenia procedury uzgodnieniowej RDOŚ w Olsztynie nie wymagał żadnych dodatkowych dokumentów, które wskazywałyby na występowanie i zasadność ochrony walorów przyrodniczych.

Należy podkreślić fakt że Rada Miejska w Gołdapi w poprzedniej kadencji tematem uchylenia uchwały nr XXVIII/237/2020 z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga na wniosek składającego petycję zajmowała się wielokrotnie. Można tu wskazać konkretny fakt. Przewodnicząca Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich pismem z dnia 28 czerwca 2023 r. wystąpiła o uzgodnienie projektu uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi w sprawie zniesienia formy zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie postanowieniem z dnia 2 sierpnia 2023 r. nie uzgodnił tego projektu. Postanowienie to zostało także utrzymane w mocy postanowieniem Zastępcy Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w dniu 10 stycznia 2024 r. W swoim postanowieniu podkreślił on, że znosząc formę ochronę przyrody rada gminy powinna w sposób przekonujący udokumentować, że na danym terenie walory widokowe lub estetyczne nie występują lub zostały zdegradowane.

Wykazanie tych okoliczności powinno przybrać formę specjalistycznego opracowania sporządzonego przez podmioty wyspecjalizowane w ochronie przyrody. Dokument ten powinien poddawać się weryfikacji przez organy nadzoru w zakresie ustąpienia przesłanki istnienia walorów widokowych lub estetycznych. Należy dodać także, że sporządzenie takiego dokumentu jest długotrwałe i kosztowne.

KSWiP na posiedzeniach zwróciła szczególną uwagę na cel jaki przyświeca osobie składającej petycję oraz w czym forma ochrony przyrody, jaką jest zespół przyrodniczo-krajobrazowy Gołdapska Struga utrudnia Wnioskodawcy. Grunty stanowiące własność wnoszącego petycję, na których między innymi ustanowiono przedmiotowy zespół przyrodniczo-krajobrazowy są gruntami rolnymi, na których prowadzone było i jest gospodarstwo rolne. Zgłaszane problemy związane z ustanowionym zespołem nie wynikają z prowadzonej działalności rolniczej, a z działań podjętych przez właściciela mających na celu przekształcenie gruntów rolnych w działki budowlane przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Przy czym trzeba zauważyć, że wszystkie działki wskazane w petycji, znajdujące się w obrębie Konikowo objęte są dwiema formami ochrony: obszarem chronionego krajobrazu Wzgórz Szeskich oraz zespołem przyrodniczo-krajobrazowym Gołdapska Struga.

Z analizy wszystkich materiałów zgromadzonych podczas prowadzonych postępowań administracyjnych wynika, że przy realizacji planowanych przez wnoszącego petycję inwestycji, tj. lokalizacji kolejnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych w tym samym obszarze nie są problemem zakazy zawarte w uchwale nr XXVIII/237/2022 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 października 2020 r w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga, ani w rozporządzeniu nr 39 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu Wzgórz Szeskich, a powierzchnia zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą przekraczająca 0,5 ha.

Z uzyskanych przez KSWiP informacji wynika, że obecnie w wielu prowadzonych postępowaniach administracyjnych, dotyczących wydania decyzji o warunkach zabudowy zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, mających na celu lokalizację na ww. terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, jak i Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska odmawiając uzgodnienia przedkładanych projektów decyzji o warunkach zabudowy na kolejne budynki mieszkalne jednorodzinne powołują się na katalog przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zawarty w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U.2019 poz.1839). Zgodnie z § 3 pkt 55 lit. b ww. rozporządzenia przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jest zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami przyrody, o których mowa w ustawie z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z tym pierwszym krokiem przed wystąpieniem z wnioskiem o ustalenie warunków zabudowy dla ww. inwestycji powinno być przeprowadzenie postępowania administracyjnego w celu oceny oddziaływania tej inwestycji na środowisko, która jednoznacznie wskazałaby na brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego.

Podsumowując całość sprawy, KSWiP po uzyskaniu stosownych informacji sugeruje wnoszącemu petycję dwie możliwości dające szanse Autorowi petycji na zrealizowanie na wskazanym obszarze zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą:

- 1) wystąpić do Burmistrza Gołdapi o wydanie warunków zabudowy, a wystąpienie to poprzedzić uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji (procedurą przeprowadzenia postępowania administracyjnego w celu oceny oddziaływania tej inwestycji na środowisko, która jednoznacznie wskazałaby na brak znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego) lub
- 2) wystąpić do Rady Miejskiej w Gołdapi z wnioskiem o opracowanie dla wnioskowanego obszaru miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, co byłoby najwłaściwszym rozwiązaniem w kontekście ładu przestrzennego na tak dużym obszarze, który jeszcze nie został zabudowany.

Biorąc pod uwagę powyższy stan faktyczny i prawny członkowie Komisji po przeanalizowaniu treści petycji uznali ją za bezzasadną.

Na podstawie § 45 ust. 2 Statutu Gminy Gołdap stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr VI/49/2019 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 lutego 2019 r. (Warmi. z 2019 r. poz. 1504; zm.: Warmi. z 2019 r. poz. 1505 i poz. 5481) KSWiP przedkłada Radzie Miejskiej w Gołdapi stanowisko w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 13 września 2024 r. wraz z projektem stosownej uchwały.

Wojciech Hołdyński – Przewodniczący Komisji
Janina Pietrewicz – Wiceprzewodnicząca Komisji
Zofia Syperek – Członek Komisji
Monika Wałęjko – Członek Komisji

Załącznik:

- projekt uchwały Rady Miejskiej w Gołdapi w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 13 września 2024 r.